ВОДЗЫЎ

на аўтарэферат дысертацыі Міхаіла Рыгоравіча Баразны «Выяўленчае мастацтва Беларусі XX стагоддзя: гістарыка-тэарэтычная канцэпцыя», прадстаўленай на атрыманне вучонай ступені доктара мастацтвазнаўства па спецыяльнасці 17.00.04 – выяўленчае і дэкаратыўна-прыкладное мастацтва і архітэктура

Дысертацыя М. Р. Баразны з'яўляецца маштабным і глыбокім навуковым даследаваннем, якое абагульніла шматгадовую працу аўтара ў галіне вывучэння беларускага выяўленчага мастацтва XX стагоддзя.

М. Р. Борозна на працягу шасці гадоў працаваў у выдавецтве «Беларусь», дзе выявіў сябе як высокакваліфікаваны мастацкі рэдактар, а пазней і аўтар шэрагу знакавых альбомных і кніжных выданняў, прысвечаных айчыннаму выяўленчаму мастацтву, мастацкай спадчыне і творчасці вядомых мастакоў Беларусі. Гэтыя выданні адыгралі важную ролю ў папулярызацыі нацыянальнага мастацтва, фарміраванні візуальнай культуры беларускага грамадства і ўмацаванні міжнароднага культурнага іміджу краіны.

Актуальнасць дысертацыйнага даследавання абумоўлена неабходнасцю глыбокага навуковага асэнсавання мастацкага працэсу XX стагоддзя як асновы сучаснай беларускай мастацкай школы. Распрацаваная аўтарам гістарыка-тэарэтычная канцэпцыя дазваляе разглядаць выяўленчае мастацтва Беларусі ў непарыўнай сувязі з культурнымі, ідэалагічнымі і сацыяльнымі трансфармацыямі эпохі. Праца дысертанта мае асаблівую значнасць для кнігавыдавецкай дзейнасці, паколькі стварае навуковую базу для падрыхтоўкі мастацтвазнаўчых публікацый, альбомаў і манаграфій, запатрабаваных спецыялістамі і аматарамі мастацтва як у краіне, так і за яе межамі.

Навуковая навізна дысертацыі заключаецца ў сістэмным аналізе і канцэптуалізацыі выяўленчага мастацтва Беларусі XX стагоддзя, увядзенні ў навуковы зварот новых візуальных крыніц. Аўтар абгрунтаваў развіццё беларускай мастацкай традыцыі як складанага і шматграннага культурнага феномена, што ахоплівае жывапіс, графіку, скульптуру, арт-дызайн, фотамастацтва.

Практычная значнасць даследавання вызначаецца яго карыснасцю для сучаснай выдавецкай справы. Вынікі работы могуць быць выкарыстаны пры падрыхтоўцы фундаментальных мастацтвазнаўчых серый, нацыянальных энцыклапедый, музейных каталогаў, адукацыйных выданняў і альбомаў,

скіраваных на пашырэнне ведаў пра сучаснае мастацтва Беларусі за мяжой, развіццё культурнай дыпламатыі і пашырэнне міжнароднай інфармацыйнай прысутнасці беларускай мастацкай школы.

Аўтарэферат адрозніваецца высокім навуковым узроўнем, лагічнай пабудовай і пераканаўчай аргументацыяй. Даследаванне дэманструе сталасць навуковага мыслення, шырокі кругагляд і глыбокае веданне мастацкага працэсу.

Лічу неабходным прысудзіць Міхаілу Рыгоравічу Борозну вучоную ступень доктара мастацтвазнаўства

за распрацоўку і навуковае абгрунтаванне гістарыка-тэарэтычнай канцэпцыі выяўленчага мастацтва Беларусі XX стагоддзя;

за ўклад у сістэматызацыю і навуковае асэнсаванне мастацкага працэсу, фарміраванне навуковых асноў для кнігавыдавецкай і культурна-асветніцкай дзейнасці;
за выкарыстанне вынікаў даследавання пры стварэнні аўтарскіх альбомных і кніжных выданняў, якія сталі важным інструментам папулярызацыі беларускага мастацтва;
за ўмацаванне навуковых і метадычных асноў пашырэння ведаў аб нацыянальнай мастацкай спадчыне Беларусі;

за істотны асабісты ўклад у развіццё айчыннага мастацтвазнаўства і культурнай палітыкі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар выдавецтва «Беларусь»

_________________ /А.М. Карлюкевіч/

г. Мінск

30.12 2025 г.